

HLUČÍNSKÉ OSOBNOSTI

OLDŘICH KAPOUN

HLUČÍNSKÉ OSOBNOSTI

povídky

Oldřich Kapoun

Paní Jana

V malém domku u fary hned pod kostelem svatého Tomáše žila se svojí dcerou a zetěm paní Jana. Byla už v letech a něco pamatovala. Nebyla to však obyčejná babka, ale velice aktivní spisovatelka. Psala v hlučínském nářečí, a to jak básničky, tak i povídky. Její knížky byly velmi oblíbené. Šly na dračku. Jakmile vydala novou, lidé si to hned řekli a do měsíce bylo vydání fuč. Ty povídky a básničky byly velmi vtipné a lidé si je četli v rodinách nahlas. Ne všem se to však dařilo, protože hlučínské nářečí je velmi specifické. Je to směs češtiny, polštiny, němčiny a šlonzáštiny. To je speciální místní nářečí – prostě prajzština. U nás na Prajzské se tak moc už nemluví, snad jenom ti starší lidé, a to nejvíc na vesnicích. Je to součást naší svěbytné kultury a jako takovou si lidé paní Janu považují. Téměř každou středu jde paní Jana poklábosit na besedu do kavárny Logr Café, která je na zámku. Chodí tam nejenom její známé a kamarádky, ale občas tam zajdou i jiní lidé. Párkrát jsem tam byl i já a byl jsem nadšen, jak dokázala paní Jana vyprávět, číst ukázky ze svých knížek a diskutovat. Myslím, že by za to všechno měla dostat od města nějakou cenu.

Jednoho dne však paní Jana nepřišla. Ne, že by zapomněla nebo že by byla nemocná, to ne, ale měla vážné starosti v rodině. Její dcera těžce ochořela. Chřadla před očima, málo jedla a skoro vůbec se neusmívala. Lidé ji nepoznávali. Jindy bývala veselá a upovídaná jako paní Jana. Bylo to prostě zlé. Chodila sice po doktorech, ale nikdo jí nemohl pomoci. Nepřišli na to, co jí je. Jen paní Jana věděla.

„Marichen, jestli chceš, budu ti vyprávět. Možná se ti uleví,“ řekla paní Jana.

„Ano, povídej mi, prosím,“ odpověděla Marie.

„Dobrá, tak poslouchej. Tady v Hlučíně žil kdysi jeden vynikající malíř. Bochenek se jmenoval. Měl dvě dcery. Annu a Idu. Obě byly hezké jako obrázek a byly to holky na vdávání. Jenže nemohly najít ženichy. Otec byl totiž poměrně chudý, protože to, co utržil za obrazy, jim tak tak stačilo na živobytí. Tenkrát lidé sňatky domlouvali již malým dětem léta dopředu, a když byl někdo nemajetný, jako náš malíř, měl prostě smůlu. Léta běžela a dívky kvetly do krásy čím dál, tím více. Jeden kupec, který provozoval na náměstí dobře prosperující obchod, měl dva syny. Co čert nechtěl, zakoukali se do Anny a Idy. Kupec to zpočátku nebral vážně. Když však přišli s tím, že by se chtěli ženit, byl oheň na střeše. Jenže lásce neporučíš. Děvčatům se chlapci také líbili a city opětovaly. Pan Bochenek jim nijak nebránil, ale kupec zuřil, že si přitáhnou do domu takovou verbež. Přišlo léto a stal se div divoucí. Pan Bochenek dostal více než štědrou zakázku na deset obrazů do místního kostela. Odměna byla královská. Pustil se hned do práce a šlo mu to od ruky. Do podzimu byl hotov a pan farář byl s jeho prací nadmíru spokojený. Vyplatil mu zaslouženou odměnu a z bezvýznamného malíře se stal rázem uznávaný autor a vážený občan. Zakázky z ostatních farností na sebe nedaly dlouho čekat. A tak se stalo, že se z chudáse stal bohatý měšťan. Kupec si dal říct a souhlasil se svatbami. Mladí manželé vychovali kupu dětí a ty tu žijí dodnes.“

„To je milý příběh. Hned se mi ulevilo,“ řekla dcera. Také se jí ve tvářích objevil konečně ruměnec.

„Něco bych snědla, maminko. Nemáš tam kousek chleba s máslem a se sýrem? Mám hrozný hlad.“

„To je skvělé, že jsi dostala chuť k jídlu. To je dobré znamení. Pokud to tak půjde dál, nebudeš potřebovat žádné doktory. Já ti budu zítra vyprávět o hlučínském jarmarku a co se na něm podivuhodného stalo. Chceš?“

„To víš, že chci. A také bych si přála, kdybys mě vzala na ty besedy do kavárny. Mně se ty tvoje knížky moc líbí, a když z nich čteš naším nářečím, zahřeje mě to u srdce.“

„Moje milá. To je to nejmenší, co pro tebe mohu udělat. A ráda.“

Tak se stalo, že Marichen začala navštěvovat Janiny besedy a nemoc před těmi povídkami utekla.